

Cvičení do krajinné ekologie – zadání terénního mapování

Cílem cvičení je poznat, zmapovat a zhodnotit zvolené území z hlediska krajinné ekologie, a navrhnout změny ve způsobu využití území tak, aby bylo jeho využívání udržitelné.

Vymezení území: území si zvolíte samostatně, bude to libovolný n-úhelník o ploše minimálně 1 km². Musí se jednat o pestré území, musí obsahovat les (takový, aby se dal podle charakteru dále členit), pole, travní porost a vodní plochu nebo tok. Žádoucí je zahrnout i část sídla a ovocných sadů.

Pro vypracování je nutná práce s odbornou literaturou a terénní průzkum. Výsledky budou prezentovány textovou formou a zakresleny v topografické mapě 1: 10 000. Práce bude svázána, podepsána a bude obsahovat min. 3 nepřevzaté fotografie dokumentující vámi popisované jevy. Součástí bude přehled použité literatury včetně adres z Internetu.

Obsah zprávy:

Práce musí obsahovat základní fyzickogeografické charakteristiky: geologie, geomorfologie, klima, půdy, hydrologie, biogeografie (vegetační stupeň, potenciální vegetace, bioregiony, biochory) a stručně i základní socioekonomické charakteristiky (délka osídlení - archeologické doklady, 1. písemná zmínka, charakter sídla).

Zhodnotíte vývoj využití území v minulosti (I., II, III. Vojenské mapování (viz oldmaps.geolab.cz), 1. pol 20. století (historické letecké snímky, fotografie, rozhovory s pamětníky) a změny za socialismu až po dnes.

Dále vymapujete základní typy stanovišť (pole, louka, pastvina, les, sad, stepní lada, zastavěné území, mokřad, vodní plocha, rašeliniště, mozaika maloplošných ploch.... A ty budete dále členit podle jejich charakteru.

Námět k možnému členění:

Pole: drobná políčka, velkoplošné lány

Louky: druhově bohaté louky, intenzivní louky (zejména na bývalé orné půdě)

Lesy: listnaté, jehličnaté, smíšené, akátové (včetně popisu jejich druhového složení, věku, aktuálního stavu).

Sady: tradiční vysokokmenné sady, sady se starými i moderními odrůdami, intenzivní velkoplošné sady

Lada: bylinná, ruderální (zaplevelené opuštěné plochy), s dřevinami

Liniová společenstva: podle druhu, množství a charakteru dřevin i podrostu

Vodní toky: přirozené, regulované, bez/s břehovým porostem, jakým

Vodní plochy: podle velikosti, charakteru břehů- přirozené, zpevněné, travní, lesní, mokřadní; čistota vodních toků...

Cesty: nezpevněné, asfaltové...

Sídlo: vesnice, areály zemědělské výroby, město – vilová, vysokopodlažní zástavba, průmyslová zóna...

Plochy dle vašeho názoru ekologicky nejhodnotnější obtáhněte červenou linkou a podrobněji charakterizujte v textu.

Legendu mapy a způsob zákresu si zvolíte sami, ale tak, aby mapa byla přehledná, čitelná a jednotlivé plochy byly jasně ohraničené a daly se identifikovat s částmi textu ve zprávě.

U všech vymezených segmentů i celku zhodnotíte jejich stav vč. způsobů narušení a udržitelnosti stávajícího způsobu využití. V problematických segmentech navrhnete změnu managementu tak, aby byl udržitelný.

Odevzdání práce je podmínkou k zápočtu. Kvalita odevzdané práce bude hodnocena, zcela nevyhovující práce budou vráceny, zbývající ohodnotíme a toto hodnocení bude zahrnuto do vaší známky z krajinné ekologie.

S dotazy na mapování se obraťte na Mgr. Jaroslava Nováka, s organizačními problémy můžete na přednášejícího.

Mgr. J. Novák, RNDr. M. Culek, Ph.D.